

Article Opinió - Miquel A. Maria - “La inèrcia centrípeta de l'Estat”

Just una setmana abans que Pedro Sánchez anunciàs la dràstica remodelació del seu govern, que entre altres canvis ha significat el canvi de titular al capdavant del Ministeri de Cultura, vam rebre al Consell Insular de Menorca l'avantprojecte de modificació de les lleis estatals de patrimoni històric de patrimoni cultural immaterial.

La publicació per a l'exposició pública d'aquest document és l'herència que el ja exministre José Manuel Rodríguez Uribe ha deixat al seu substitut, Miquel Iceta. Idò bé: el primer que cal demanar-li al nou ministre és que, per favor, retiri aquest avantprojecte de llei i torni a començar de zero. Perquè més enllà de discussions tècniques, tota la proposta de modificació de la Llei 16/1985, del Patrimoni Històric Espanyol, és una sensacional exhibició de centralisme jacobí de pura raça.

Un bon amic, expert en temes relacionats amb la cultura i el patrimoni, just va llegir aquest document va sentenciar: “es nota que és una llei redactada per alts funcionaris i no per polítics”. Aquest amic sap de què parla, perquè durant un temps va tenir responsabilitats a l'Administración General del Estado i se'n va fer un tip de sentir comentaris capciosos d'alts funcionaris que ni entenen ni suporten el pluralisme del sistema autonòmic. Als seus ulls madrilenys, diversitat és sinònim de desgavell, i aprofiten qualsevol ocasió per intentar replegar fil i tornar a dur les coses d'on mai no s'haurien d'haver mogut: als despatxos de la Villa y Corte.

En realitat, açò és més vell que la Cibeles. Josep Pla explica una anècdota sucosa succeïda devers l'any 1920 que ho deixa ben clar. Pla havia acompanyat a Madrid un responsable de la Mancomunitat de Catalunya, a visitar un ministre per plantejar-li una reivindicació. El diputat va sortir encantat de la reunió per la receptivitat i la resposta positiva del ministre. Ple d'eufòria, va convidar Josep Pla a prendre cosa al hall d'un hotel proper. I mentre el diputat català brindava per l'èxit aconseguit, un parell de taules més enllà hi havia els alts funcionaris que havien d'aclarir allò que el ministre li havia promès... pensant ja com ho havien de fer perquè la promesa del ministre quedàs sense efecte i tot tornàs a la immobilitat habitual.

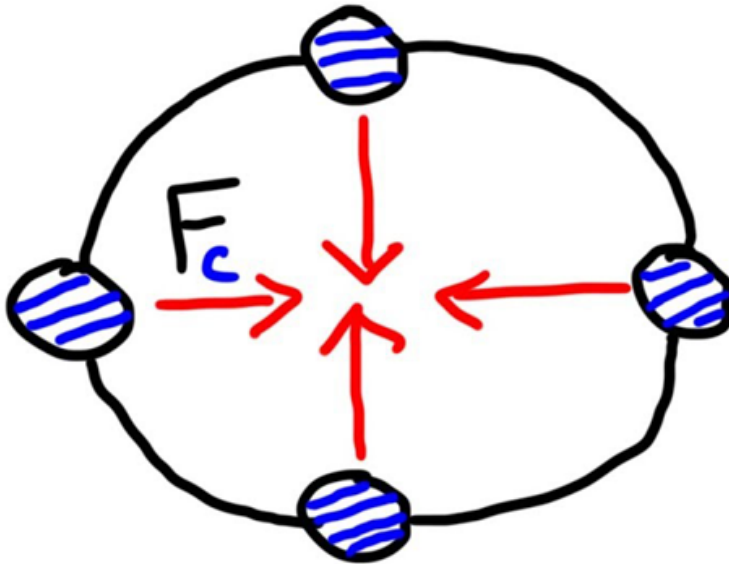
Entre aquesta anècdota i nosaltres han passat algunes coses. Pel cap baix, la dictadura de Primo de Rivera, la Segona República, la guerra civil, el franquisme, la transició, la Constitució de 1978, el desplegament de l'estat de les autonomies, i l'alternança de governs democràticament elegits per ocupar els despatxos de la Moncloa. Però és igual: per més voltes que doni la història, la força centrípeta de l'Estat és més fiable i poderosa que les lleis de la termodinàmica, i fan falta totes les energies de l'Univers per aconseguir que alguna engruna caigui una mica enfora del centre del forat negre amb gravetat propera a l'infinit que representa l'Administración General del Estado.

En fi. Posau aigua dins un embut, que sempre anirà cap el centre i cap avall. Donau corda a una colla d'alts funcionaris madrilenys perquè elaborin una llei, i us demostraran que és possible viatjar en el temps, sempre cap enrere, sempre cap al centre radial d'un Estat que mai

no s'ha comprès a si mateix com una realitat plural i diversa.

LA FORÇA CENTRÍPETA

$v \uparrow$ $F_c \uparrow$
 $R \uparrow$ $F_c \downarrow$

$$F_c = \frac{mv^2}{R}$$